

STRATEGIA ROZWOJU

Stowarzyszenia Pomocy „Arka Noego”

w obszarze zarządzania organizacyjnego, cyfryzacji i bezpieczeństwa informacji

na lata 2027–2030

I. WPROWADZENIE

Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” jest organizacją społeczeństwa obywatelskiego zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym od 6 grudnia 2002 roku, z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej, prowadzącą działalność o charakterze regionalnym na terenie województwa świętokrzyskiego. Od wielu lat Stowarzyszenie realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, profilaktyki oraz terapii uzależnień, prowadząc podmioty lecznicze finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia i świadcząc specjalistyczną pomoc dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym. Równolegle Stowarzyszenie realizuje działania edukacyjne, profilaktyczne i społeczne skierowane do mieszkańców regionu, współpracując z jednostkami samorządu terytorialnego, placówkami oświatowymi oraz instytucjami pomocy społecznej.

Niniejsza strategia koncentruje się na obszarze, który – w wyniku dynamicznego rozwoju organizacji – wymaga obecnie szczególnej uwagi: profesjonalizacji zarządzania organizacyjnego, cyfryzacji procesów wewnętrznych oraz zapewnienia wysokich standardów bezpieczeństwa informacji. Dokument wyznacza kierunki działania na lata 2027–2030 i stanowi podstawę planowania działań rozwojowych, w tym pozyskiwania środków zewnętrznych na ich realizację.

II. MISJA

Misją Stowarzyszenia Pomocy „Arka Noego” jest niesienie profesjonalnej i dostępnej pomocy w zakresie zdrowia psychicznego, terapii uzależnień i wsparcia psychospołecznego dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym oraz ich rodzinom, przy zachowaniu najwyższych standardów jakości, etyki zawodowej oraz odpowiedzialnego zarządzania organizacją, w tym powierzonymi danymi osobowymi.

III. WIZJA ROZWOJU NA LATA 2027–2030

W perspektywie roku 2030 Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” jest organizacją nowocześnie i bezpiecznie zarządzaną, w której procesy administracyjne, ochrona danych osobowych oraz infrastruktura informatyczna odpowiadają skali i charakterowi prowadzonej działalności leczniczej. Stowarzyszenie funkcjonuje w oparciu o zaktualizowaną i spójną dokumentację ochrony danych osobowych, scentralizowany system zarządzania użytkownikami i dostęпами do zasobów informatycznych oraz nowoczesne narzędzia komunikacji z pacjentami. Kadra Stowarzyszenia – zarówno administracyjna, jak i merytoryczna – posiada aktualną wiedzę i kompetencje w zakresie ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa, co przekłada się na trwałe ograniczenie ryzyka organizacyjnego, prawnego i informatycznego.

Realizacja tej wizji wymaga w szczególności:

- uporządkowania i standaryzacji procesów związanych z ochroną danych osobowych oraz bezpieczeństwem informacji, dostosowanych do aktualnej skali działalności i obowiązujących przepisów prawa,
- wdrożenia rozwiązań umożliwiających centralne zarządzanie użytkownikami i uprawnieniami dostępu do zasobów informatycznych,
- systematycznego podnoszenia kompetencji całego zespołu w zakresie ochrony danych osobowych i cyberbezpieczeństwa,
- zastąpienia papierowej komunikacji z pacjentami rozwiązaniami elektronicznymi, usprawniającymi organizację pracy poradni.

Docelowo w 2030 roku Stowarzyszenie funkcjonuje jako organizacja stabilna organizacyjnie, bezpieczna informacyjnie, nowoczesnie zarządzana i przygotowana do dalszego, odpowiedzialnego rozwoju skali swojej działalności leczniczej i statutowej.

IV. ANALIZA SYTUACJI ORGANIZACJI

1. Skala i charakter działalności

Stowarzyszenie prowadzi obecnie cztery komórki organizacyjne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia: Poradnię Leczenia Uzależnień, Poradnię Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych Innych niż Alkohol dla Dorosłych, Poradnię Leczenia Uzależnień dla Nieletnich oraz Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży. Każdego roku organizacja obejmuje wsparciem około 1000 pacjentów, a jej działalność realizowana jest przez 31 pracowników i współpracowników (24 kobiety i 7 mężczyzn), w tym 6 osób personelu administracyjnego oraz 25 osób personelu merytorycznego.

Dynamiczny rozwój działalności Stowarzyszenia w ostatnich latach spowodował zwiększenie zakresu realizowanych zadań, wzrost liczby pracowników i współpracowników oraz rozszerzenie skali przetwarzania danych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i realizacją działalności statutowej. Rozwój ten wymaga dostosowania procesów zarządczych, organizacyjnych i informatycznych do obecnej skali działalności oraz zapewnienia wysokich standardów bezpieczeństwa informacji.

2. Ochrona danych osobowych i bezpieczeństwo informacji

Realizacja świadczeń zdrowotnych na taką skalę wiąże się z codziennym przetwarzaniem danych osobowych, w tym danych szczególnych kategorii dotyczących stanu zdrowia około 1000 pacjentów rocznie, a także dokumentacji kadrowej, finansowej i organizacyjnej. Przeprowadzona analiza funkcjonowania Stowarzyszenia wykazała potrzebę uporządkowania i standaryzacji procesów związanych z ochroną danych osobowych oraz bezpieczeństwem informacji. Dokumentacja dotycząca ochrony danych osobowych została opracowana na wcześniejszym etapie rozwoju organizacji i wymaga aktualizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz obecnym zakresem działalności.

3. Infrastruktura informatyczna

Działalność organizacji opiera się obecnie na 15 stanowiskach komputerowych wykorzystywanych do realizacji procesów administracyjnych i świadczenia usług. Zarządzanie użytkownikami i uprawnieniami odbywa się obecnie w sposób rozproszony, co ogranicza efektywność administrowania i zwiększa ryzyko błędów oraz nieuprawnionego dostępu do danych. Wraz z rozwojem organizacji oraz wzrostem liczby użytkowników systemów informatycznych pojawiła się potrzeba uporządkowania sposobu zarządzania dostęпами do zasobów oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa informacji.

4. Komunikacja z pacjentami

Informacje organizacyjne dla pacjentów – dotyczące godzin pracy poradni, harmonogramów przyjęć, zastępstw oraz bieżących komunikatów – przekazywane są obecnie głównie w formie papierowej, za pomocą tradycyjnych tablic informacyjnych i wydruków. Każda zmiana organizacyjna wymaga przygotowania nowych materiałów, ich wydruku oraz ręcznej wymiany, co angażuje czas pracowników administracyjnych, wydłuża proces aktualizacji informacji i zwiększa ryzyko pozostawienia nieaktualnych komunikatów.

V. ANALIZA SWOT

Mocne strony

- **1. Ugruntowana pozycja i doświadczenie organizacji.** Stowarzyszenie działa nieprzerwanie od 2002 roku, posiada ugruntowaną pozycję w regionie oraz doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych i europejskich.
- **2. Stabilna baza świadczeniowa.** Cztery komórki organizacyjne finansowane przez NFZ zapewniają stabilność funkcjonowania oraz stały dostęp do grupy docelowej wsparcia.

- **3. Doświadczona i zaangażowana kadra.** 31 pracowników i współpracowników posiada doświadczenie w funkcjonowaniu podmiotu leczniczego oraz znajomość obowiązujących procedur organizacyjnych.
- **4. Gotowość organizacyjna do zmian.** Stowarzyszenie samodzielnie zidentyfikowało potrzeby w obszarze zarządzania danymi i bezpieczeństwa informacji, co świadczy o dojrzałości organizacyjnej i gotowości do wdrażania usprawnień.

Słabe strony

- **1. Nieaktualna dokumentacja ochrony danych osobowych.** Dokumentacja RODO opracowana na wcześniejszym etapie rozwoju organizacji nie odpowiada w pełni obecnej skali przetwarzania danych, w tym danych szczególnych kategorii dotyczących zdrowia ok. 1000 pacjentów rocznie.
- **2. Rozproszone zarządzanie środowiskiem informatycznym.** Brak scentralizowanego zarządzania użytkownikami i uprawnieniami przy 15 stanowiskach komputerowych i 31 pracownikach ogranicza efektywność administrowania i zwiększa ryzyko błędów oraz nieuprawnionego dostępu do danych.
- **3. Papierowa komunikacja z pacjentami.** Informacje organizacyjne przekazywane są głównie w formie wydruków, co angażuje zasoby administracyjne i zwiększa ryzyko nieaktualnych komunikatów.
- **4. Ograniczone zasoby kadrowe w administracji.** Niewielka liczba pracowników administracyjnych (6 osób) w stosunku do skali obsługiwanej działalności może utrudniać samodzielne wdrażanie zmian organizacyjnych bez wsparcia zewnętrznego.

Szanse

- **1. Dostępność środków unijnych na wzmacnianie potencjału organizacji.** Program Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 oraz inne programy krajowe i unijne umożliwiają finansowanie działań rozwijających zdolności instytucjonalne organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
- **2. Rosnące wymagania i standardy w zakresie ochrony danych.** Rozwój wytycznych i dobrych praktyk w obszarze ochrony danych osobowych i cyberbezpieczeństwa ułatwia dostęp do sprawdzonych rozwiązań i wykonawców specjalistycznych usług.
- **3. Dostępność nowoczesnych, gotowych rozwiązań IT.** Sprawdzone i powszechnie stosowane technologie (np. usługi katalogowe, elektroniczne systemy informacji) umożliwiają wdrożenie usprawnień bez konieczności budowania własnych, kosztownych rozwiązań.

Zagrożenia

- **1. Rosnące ryzyko naruszeń bezpieczeństwa danych.** Wzrost skali przetwarzania danych medycznych przy jednoczesnym rozproszonym zarządzaniu dostępami zwiększa ryzyko incydentów i naruszeń ochrony danych osobowych, w tym sankcji administracyjnych.
- **2. Zmiany legislacyjne.** Nowelizacje przepisów dotyczących ochrony danych osobowych i funkcjonowania podmiotów leczniczych mogą generować dodatkowe obowiązki, jeśli organizacja nie dysponuje aktualną dokumentacją i procedurami.
- **3. Ryzyko przeciążenia administracyjnego.** Utrzymywanie papierowych i rozproszonych procesów przy rosnącej skali działalności zwiększa obciążenie personelu administracyjnego i ryzyko błędów.

VI. CELE STRATEGICZNE

Cel 1: Aktualizacja i wdrożenie systemu zarządzania ochroną danych osobowych

Celem jest podniesienie standardów zarządzania Stowarzyszeniem poprzez aktualizację i wdrożenie spójnego systemu zarządzania ochroną danych osobowych, dostosowanego do aktualnych wymagań prawnych oraz skali działalności organizacji.

Realizacja celu obejmuje:

- **Audyt zgodności** – przeprowadzenie audytu obowiązującej dokumentacji i procesów przetwarzania danych osobowych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawa i wytycznymi Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
- **Aktualizację dokumentacji** – opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej polityki ochrony danych osobowych, rejestru czynności przetwarzania, umów powierzenia, procedury zgłaszania i obsługi naruszeń oraz klauzul informacyjnych.
- **Szkolenie pracowników** – objęcie wszystkich 31 pracowników i współpracowników (24 kobiety, 7 mężczyzn) specjalistycznym szkoleniem z zakresu ochrony danych osobowych oraz przygotowanie osoby odpowiedzialnej za bieżący nadzór nad systemem ochrony danych.
- **Wsparcie powdrożeniowe** – zapewnienie konsultacji eksperckich umożliwiających prawidłowe stosowanie nowych procedur w codziennym funkcjonowaniu organizacji.

Cel 2: Wzmocnienie bezpieczeństwa infrastruktury informatycznej

Celem jest zwiększenie potencjału organizacyjnego Stowarzyszenia poprzez wdrożenie nowoczesnego systemu zarządzania infrastrukturą informatyczną, zapewniającego wysoki poziom bezpieczeństwa informacji oraz sprawniejsze zarządzanie użytkownikami.

Realizacja celu obejmuje:

- **Wdrożenie usługi katalogowej (Active Directory)** – konfigurację środowiska domenowego, uporządkowanie struktury użytkowników i grup oraz wdrożenie polityk bezpieczeństwa obejmujących 15 stanowisk komputerowych.
- **Standaryzację zarządzania dostępami** – centralne zarządzanie kontami użytkowników i uprawnieniami dostępu do zasobów informatycznych, ograniczające ryzyko nieuprawnionego dostępu do danych.
- **Przygotowanie dokumentacji administracyjnej** – opracowanie instrukcji zarządzania środowiskiem informatycznym oraz przeszkolenie osoby odpowiedzialnej za bieżące administrowanie systemem.

Cel 3: Cyfryzacja komunikacji z pacjentami i usprawnienie organizacji pracy

Celem jest usprawnienie komunikacji z pacjentami oraz zwiększenie efektywności organizacyjnej poprzez wdrożenie nowoczesnego systemu elektronicznej informacji, w miejsce dotychczasowej komunikacji opartej na wydrukach papierowych.

Realizacja celu obejmuje:

- **Wdrożenie elektronicznych tablic informacyjnych** – uruchomienie systemu elektronicznej informacji obejmującego monitory informacyjne zintegrowane z harmonogramem pracy poradni.
- **Usprawnienie pracy rejestracji** – ograniczenie czynności administracyjnych związanych z przygotowywaniem materiałów papierowych oraz zapewnienie pacjentom stałego dostępu do aktualnych informacji.
- **Wsparcie zasady zrównoważonego rozwoju** – ograniczenie zużycia papieru poprzez elektroniczny obieg informacji organizacyjnej.

Cel 4: Zapewnienie zgodności działań z zasadami horyzontalnymi i trwałości rezultatów

Celem jest zapewnienie, że wdrażane zmiany organizacyjne są prowadzone zgodnie z zasadami równości szans, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, a ich efekty mają charakter trwały.

Realizacja celu obejmuje:

- **Równy dostęp do wsparcia** – objęcie działaniami rozwojowymi całego zespołu, bez względu na płeć, stanowisko czy formę zatrudnienia.

- **Trwałość rezultatów** – wykorzystywanie wypracowanych rozwiązań organizacyjnych, wdrożonych narzędzi informatycznych oraz podniesionych kompetencji pracowników w bieżącej działalności Stowarzyszenia również po zakończeniu finansowania zewnętrznego.
- **Ograniczenie ryzyka prawnego i organizacyjnego** – systematyczne monitorowanie zgodności procesów wewnętrznych z obowiązującymi przepisami prawa.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja strategii będzie monitorowana przez Zarząd Stowarzyszenia poprzez analizę:

- poziomu wdrożenia i aktualności dokumentacji ochrony danych osobowych,
- stopnia wdrożenia scentralizowanego zarządzania użytkownikami i dostęпами do zasobów informatycznych,
- liczby pracowników i współpracowników przeszkolonych w zakresie ochrony danych osobowych i cyberbezpieczeństwa,
- poziomu cyfryzacji komunikacji z pacjentami,
- liczby i charakteru zidentyfikowanych incydentów bezpieczeństwa informacji,
- postępów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na dalszy rozwój organizacyjny i technologiczny.

Wyniki monitoringu będą stanowiły podstawę do bieżącej weryfikacji i, w razie potrzeby, aktualizacji kierunków działania określonych w niniejszej strategii.

PREZES
STOWARZYSZENIA
Paweł Włosek